

ad Corinthios

Incipit epistola pauli ad Corinthios
prima. Capl'm. I

Aulus Vo/

catus aplus ielu xp̄i p̄
voluntatē dei 7 solitē
nes frater ecclesie dei
q̄ est corinthi:sanctifi:
catis in xp̄o ielu vocatis sanctis. cū oīb
q̄ inuocat nomē dñi n̄i ielu xp̄i in oī o
co ipsoz 7 nostro. Grā robis 7 pat a deo
patre n̄o 7 dño ielu xp̄o. Gras ago deo
meo sp̄ p̄ rob in grā dei q̄ data est robis
in xp̄o ielu q̄ in omnibz diuites facti estis
in illo in oī v̄bo 7 in oī scia:ficut testimoni
niū xp̄i ɔfirmatū ē in rob ita vt nihil ro
bis desit in vlla grā. expectantibz reuela
tionē dñi n̄i ielu xp̄i:q̄ 7 ɔfirmabit vos
v̄sq̄ in finē fine crimine:in die aduētus
dñi n̄i ielu xp̄i. Fidelis deus p̄ quē roca
ti estis in societatē filij eius ielu xp̄i dñi
n̄i. Obsecro aut̄ vos frēs p̄ nomen dñi
n̄i ielu xp̄i vt ipm dicatis oēs: 7 nō sine
in robis scismata. S̄tis autē pfeci in
eodē sensu: 7 in eadē scia. Significatū
ē em̄ mihi de rob frēs mei ab his q̄ sunt
elōeas. q̄tentioēs sunt inter vos. Hoc
aut̄ dico: q̄d vnuſq̄z v̄m dicit. Ego q̄
dem sum pauli: ego aut̄ apollo. egovero
cephe. ego aut̄ xp̄i. Diuisus est xp̄s. Nun
quid paulus crucifitus est p̄ vobie: aut̄
in noīe pauli baptiçati estis. Gras ago
deo meo q̄ neminē v̄m baptiçauī n̄i
crispū 7 caium: ne quis dicat q̄ in noīe
meo baptiçati estis. Baptiçauī aut̄ 7 ste
phane domū:ceterū nescio si quē alium
vestrū baptiçauerim. Non em̄ misit me
xp̄us baptiçare sed euāgeliçare nō in sa
pietia verbirot nō euacuerit crux xp̄i. Uer
bū em̄ crucis peunitibz qdem stulticia ē
hia aut̄ q̄ salui fiūt. i. nobis dei virtus ē
Scriptū est em̄. Perdā sapiam sapien
tiū: 7 prudentiā prudentiū reprobalto.
Ubi sapiēs. vbi scriba. vbi inq̄sitor hu
ius seculi: Nōne stulte fecit deus sapien
tiā huius mundi: Nam q̄ in tei sapi
nō cognouit mūdus p̄ sapientiā deum.

placuit deo p̄ stultitiā pdicatiōis saluos
facere credēces. Qm̄ 7 iudei signa petūt
7 greci sapiam querunt. Nos aut̄ pdica
mus xpm crucifixū. iudeis qdeq̄ scandalū.
gentibz aut̄ stulticiā: ip̄is aut̄ vocatis
iudeis atq̄ grecis xpm dei virtutē 7 dei
sapiam. Quia qd̄ stultū est dei sapienti
ua est hoibz. 7 qd̄ infirmū est dei: fortius
est hoibz. Si dete em̄ vocationē vestram
frēs: q̄ nō multi sapientes fm̄ carnē. nō
multi potētes. nō multi nobiles: s̄z que
stulta sunt mundi elegit deus vt pfundat
sapientes: 7 infirma mūdi elegit de
us vt pfundat fortia. Ignobilia mūdi
p̄ceptibilia elegit deus 7 ea que nō sunt
vt ea que sunt destrueret: vt nō glietur
ois caro in p̄spectu eius. Ex ipso aut̄ vos
estis in xp̄o ielu: q̄ factus est nobis sapi
entia 7 iusticia 7 sanctificatio 7 redēptio
vt quēadmodū scriptū est: q̄ gliatur in

2. Cor. io. vi.

Hiere. 9.

B

II
e I ego cuž venissim ad vos frēs
veni nō in sublimitate fmonis
aut̄ sapie annūcians robis testimoniuž
xp̄i. Non effi iudicauī me scire aliqd̄ int̄
ros nisi iesum xpm: 7 hunc crucifixū. se
ego in infirmitate 7 timore et tremore
multo sui apud vos 7 fmo meus 7 pdic
atio mea nō in p̄suasibiliō hūane sapi
enie verbis: sed in ostensiōe sp̄us 7 vir
tutis vt fides v̄ra non sit in sapia hoīm
s̄i in v̄tute dei. Sapiam aut̄ loquimur
inter pfecatos. Sapiam vero nō huius
seculi neḡ principū hui⁹ seculi q̄ destri
unf. sed loquim̄ dei sapiam in mysterio
q̄ ascōndita ē: quā p̄destinauīt deus an
secula in gliam nostrā quā nemo princis
p̄ hui⁹ seculi cognouit. Si em̄ cognos
sissent nūq̄ dñm glie crucifissent. Si
cut scriptū est: q̄ oculus nō vidit nec au
ris audiuit nec in cor hoīs ascendit: que
p̄parauit deus his q̄ diligat illū. Nobis
aut̄ reuelauit deus p̄ sp̄m suum. Spiru
tus em̄ omnia scrutat: etiā pfunda dei.
Quis em̄ scit hoīs q̄ sunt hoīs nisi spi
ritus hoīs q̄ in ipso est: Ita 7 q̄ dei sunt
nemo cognouit nisi sp̄us dei. Nos aut̄
nō sp̄m huius mūdi accepimus: sed sp̄.

Elo. 64.

C

P ij

Ro.ii.2. ritū qui ex deo ē: ut faciamus q̄ a deo dō
nata sunt nobis: q̄ & loquim̄ nō in docē
hūane sapie verbis: s̄ in doctrina spūs
spūalib⁹ spūalia cōpantes. Aīalis autē
hō nō p̄cipit ea q̄ sunt spūs dei. Stulticiā
ēm̄ est illi. & non potest intelligere qz
spūalē examinat. Spūalis autē iudicat
oīa. & ipse a nemine iudicat: sicut scriptū
est: Quis em̄ cognouit sensum dñi aut
quis instruxit eū? Nos autē sensum xp̄i
habemus. **III**

A **e** Ego frēs nō potui vobis loq̄
q̄si spūalib⁹: sed quasi carnalib⁹.
Tāc̄ pūulis in xp̄o lac vobis potū tedi
nō escam. Mondū em̄ poteratis: sed nec
nūc quidē potestis. Adhuc em̄ carnales
estis. Cū em̄ sit inter vos celus & p̄tēn
tio: nōne carnales estis & fm̄ hōiem am
bulatis. Cū em̄ q̄s dicat: ego quidē sum
pauli. aliue autē ego apollo. nōne hōies
estis. Quid igit̄ est apollo. Quid vō pau
lus. Ministrī eī cui credidisti. Et vni/
cūq̄ sic dñs dedit. Ego plantauī apollo
rigauit. sed deus nūc incrementū dedit
Itaq̄ neq̄ qui plantat est aliquid neq̄
q̄ rigat: s̄ q̄ incrementū dat deus. Qui
plantat autē & q̄ rigat: vñū sunt. Unusq̄
q̄ autē p̄p̄ia mercedē accipiet fm̄ suū la
borē. Dei em̄ sum⁹ adiutores. Dei agri/
cultura estis dei edificatio estis. Scđm
grām̄ dei q̄ data est mihi: ut sapiēs archi
tectus fundamētū posui: alius autē supe
dificat. Unusq̄ autē videat quō sup̄
edificet. Fundamentū em̄ aliud nemo
potest ponere p̄ter id qđ positiū est qđ ē
xp̄s iesus. Si q̄s autē sup̄edificat sup̄ fū
damentū hoc aux̄ argētū lapides p̄cio
sos ligna senū stipulā: vniuscuiusc̄ op̄
manifestuz erit. Deus em̄ dñi declarabit
qz in igne reuelabit. & vniuscuiusc̄ op̄
q̄le sit igne pbabit. Si cuius opus mā
serit: qđ sup̄edificauit mercedē accipiet.
Si cui⁹ opus arserit detrimentū patief
ipse autē saluus erit: sic tamen q̄si p̄ ignē
Mescitis qz templū dei estis: & spūs dei
hītat in vobis. Si quis autē templū dei
violauerit: dispdet illū deus. Templū
em̄ dei sanctū est: qđ estis vos. Nemo se

D seticat. Si q̄s videt inter vos sapiēs
esse in hō seculo: stultus fiat ut sit sapiē
Ro.i.e Sapia em̄ hūr mūdi stulticia ē apud
deū. Scriptū est em̄. Cōprehendā sapiē
tes in astutia eoz. Et iterū. Dñs nouit
cogitationes sapientiū: qm̄ vane sūt. Ne
mo itaq̄ gloriet in vobis. Dia eīi vēstra
sunt: siue paulus siue apollo siue cephas
siue mūdus siue vita siue mors siue p̄n
tia siue futura. Dia em̄ vēra sūt: vos autē
xp̄i. christus em̄ dei. **III**

B
i. Timot.3.c.
2. Cor.6.a
et.ii.c.
Eph.3.a

Ec nos existimet hō ut minis
tros christi: & dispensatores mi
nisterioꝝ dei. Hic iā q̄ris inter
dispensatores: ut fidelis q̄s inueniatur
Mihi autē p̄ minimo est ut a vobis iudi
cer: aut ab hūano die. H̄z neq̄ m̄ eīpm
iudico. M̄bi esti mihi p̄scius sum: s̄ nō
in hō iustificatus sum. Qui autē iudicat
me: dñs est. Itaq̄ nolite aīi t̄ps iudica
re. qaduīq̄ veniat dñs q̄ & illūmabit abi
scondita tenebraꝝ: & manifestabit p̄silia
cordium: & tūc laus erit vñciuīq̄ a deo.
Hec autē frēs transfigurauit in me & apol
lo ppter vos: ut in vobis discatis ne sup̄
q̄ scriptum est vñus aduersus alteꝝ in
flet p̄ alio. Quis em̄ te discernit? Quid
autē habes qđ nō accepisti? Si autē acce
psti qđ ḡliaris q̄si nō acceperis. Jam sa
curati etis. iā diuites facti estis. Hinc
nobis regnatis. Et vñā regneris: ut &
nos vobisē regnemus. Puto em̄ q̄ de
us nos apłos nouissimos ostēdit tanq̄
morti destinatos: qz spectaculū facti su
mus mūdo & angelis & vobis. Nos stul
ti ppter xp̄m: vos autē prudentes in chris
tio. Nos infirmi: vos autē fortes. Vos
nobiles: Nos autem ignobiles. Usq̄ in
hanc horā & esuriemus & fitimus & nudi
sumus. & colaphis cedimur & instabiles
sumus. et laboramus operantes manis
bus nostris. Maledicimur: et benedici
mus. Persecutionē patimur & sustine
mus. Blasphemamur & obsecramus tā
q̄ purgamenta huius mūdi facti sumus
oīm periphsma vñsc̄ adhuc. Non ut cons
fundam vos hec scribo: sed ut filios me
os charissimos moneo. Nam si decē mi

2. Timoi.2.c.

L

2. Cor.6.d.

Col.2.d

B

ad Corinthios I

D
Epte. 5. a.
Phil. 3. d.

lia pedagogor̄ habeatis in xp̄o sed non
multos patres. Nam in xp̄o ieu p̄ euā,
geliū ego vos genui. Rogo ḡ vos imi-
tatores mei estote sicut et ego xp̄i. Ideo
mis̄ ad vos timotheū q̄ est filius mens
charissimus et fidelis in dñio: qui vos cō-
mune faciat vias meas q̄ sūt in xp̄o ieu
sicut vbiq̄ in offī eccl̄ia doceo. Tāq̄
non venturus sim ad vos: sicut inflati
sunt qdā. Cenīā aut̄ ad vos cito si dñs
voluerit et cognoscā nō f̄monē eoz q̄ in-
flati sunt sed vtrū. Non enim in f̄mohe
est regnū dei sed in vtrū. Quid vultis
in vrga venīā ad vos: an in charitate et
spū mansuetudinī? V

A

B

Gal. 5. b

C

D

Onino audī inter vos fornicatio, et talis fornicatio q̄lis nec in
ter gentes: ita vt vrorez p̄tis sui aliquis
habeat. Et vos inflati estis: et nō magis
luctū habuistis: vt tollat de medio v̄m
q̄ hoc opus fecit. Ego q̄dem absens cor-
pore: p̄tis aut̄ spūs: iam iudicauit vt p̄tis
enī qui sic opatus est in noīe dñi n̄i ieu
xp̄i: aggregatis vobis et meo spū cū virtu-
te dñi ieu. tradere hm̄oi hōiez lathane
in interīu carnis vt spūs saluus sit in
die dñi nostri ieu christi. Non est bona
gloriatio vestrā. Nescitis q̄ modicū fer-
mentū totam massam corrūpit? Ex puri-
gate vetus fermentū: vt sitis noua con-
spersio sicut estis acimi. Etenim pasca no-
strū imolatus est xp̄us. Itaq̄ epulem̄:
nō in fermento veteri: neq̄ in fermento
malicie et nequicie: sed in acimi sincreti-
tatis et vitar̄. Scripsi vobis in ep̄la: ne
cōmisceam̄ fornicarijs. Non vtyiq̄ forni-
caris huius mūdi. aut avaris. aut rapa-
cibus. aut idolis seruentibus. alioquin
debueratis de hoc mundo exisse. Nunc
autem scripsi vobis non cōmiseri. Si
is qui frater noīaf inter vos est fornicator.
aut avarus. aut idolis seruiens. aut
maledicuſ. aut ebriosus. aut rapax. cuž
hm̄oi nec cibuz sumere. Quid enim mihi
de his qui foris sunt iudicare? Nōne de
his qui intus sunt vos iudicatis? Nam
eos qui foris sunt reus iudicabit. Ausfer
te malū ex vobisip̄sis. VI

¶ Eldet aliquis vestrū habens ne-
gociū aduersus alterū iudicare
apud inq̄s: et nō apud sanctos.

An nescitis: q̄m̄ sancti te hoc mūdo iu-
dicabūt? Et si in vobis iudicabit inūdus
indigni estis q̄ de mīmis iudicetis. Ne-
scitis q̄m̄ angelos iudicabim̄: q̄z toma-
gis secularia. Declaris iḡi iudicia si ha-
bueritis. p̄temptibiles q̄ sunt in ecclesia
nos p̄stituite ad iudicandū. Ad verecū-
diam vestrā dico. Sic nō est inter vos
sapiens quisq̄ q̄ possit iudicare inter fra-
trem suū: sed frater cū fratre iudicio con-
tendit et hoc apud infideles. Nam quidē
oīno delictū est in vobis: q̄ iudicia habe-
tis inter vos. Quare nō magis inūriā
accipitis. Quare nō magis fraudē pati-
mini. Sed vos inūriā facitis et fraudas-
tis: et hoc fratrib⁹. An nescitis q̄ iniqui
regnū dei nō possidebunt. Nolite errare
neq̄ fornicarij neq̄ idolis fuentes. neq̄
adulteri. neq̄ molles. neq̄ masculoz
acubitores. neq̄ fures. neq̄ auari. neq̄
ebriosi. neq̄ maledici. neq̄ rapaces re-
gnū dei possidebūt. Et hec aliquā quidez
fūstis habluti estis. si sanctificati estis.
si iustificati estis: in noīe dñi n̄i ieu xp̄i
et in spū dei n̄i. Omnia mihi licent: si nō
oīa expediūt. Omnia mihi licent: sed ego
sub nullius redigar p̄tate. Cesa ventri: et
venter escis. teus aut̄ et hunc et hanc de-
struet. Corpus aut̄ nō fornicatiōi si dñio
et dñs corpori. Deus vero et dñm suscita-
uit. et nos suscitat p̄ virtutē suā. Nesci-
tis q̄m̄ corpora vestrā membra sunt xp̄ie
Tollens ergo mēbra christi: faciā mēbra
meretricis. Absit. An nescitis q̄m̄ q̄ ad-
heret meretrici vnum corpus efficitur?
Erunt enim inquit duo in carne vna. Gen. 2.
Qui aut̄ adheret dño: vonus spiritus est Ep̄ke. 5.
Fugite fornicatiōem. Omne em̄ pecca- Mar. 9.
tū quodcuq̄ fecerit homo extra corpus Mar. io
est. qui aut̄ fornicat in corpus suum pec-
cat. An nescitis q̄m̄ mēbra v̄ta templuz 9. 3. c
sunt spūsancti qui in vobis est quē ha- 2. Cor. 6.
betis a deo: et nō estis vlesti. Empti em̄ 1. 7. c.
estis precio magno: glorificate et portate 1. Pet. 1.
deū in corpore vlestro. VII

P iii

A

b E quibus autem scripsisti mihi:
bonum est homini mulierem non tan-
gere. Propter fornicationem autem
vnumquaque suam uxore habeat et unaqueque
suum virum habeat. Chori vir debitum red-
dat: similiter autem et uxori viro. Mulier sui
corpis potestate non habet: sed vir. Sicut
autem et vir sui corporis potestate non habet,
sed mulier. Nolite fraudare inuidem nisi
forte ex consensu ad tempus ut vacatis oculi: et
item reuertimini in idipm ne temptet vos
sathanas propter incontinencias vestras. Hoc
autem dico fratrem indulgentiam et non fratrem im-
perium. Colo autem omnes vos homines
esse sicut meipm. Sed vnumquaque prius
bonum habet ex deo: alius quidem sic: alius
non sic. Dico autem non nuptias et viduas: lo-
num est illis si sic permanesent sicut et ego
dei si se non continent. nubat. Mulier est
enim nubere quam vir. His autem qui matrimo-
nio iuncti sunt principio non ego sed dominus uxo-
rem virum non discedere. De si discesserit
manere innupta: aut viro suo recociliari. Et vir uxore non dimittat. Nam ceteris
dico non dominus. Si quis frater uxore habet
infidelem: et hec presentit habitare cum illo
non dimittat illam. Et si quis mulier fidelis habet
virum infidelem: et hic consentit habitare cum
illa: non dimittat virum. Sanctificatus est
enim vir infidelis per mulierem fidelem: et san-
ctificata est mulier infidelis per virum fidelem.
Alioquin filii vestri in mundi essent: nunc autem
sancti sunt. De si infidelis discedit: disces-
dat. Non enim fuituti subiectus est frater
vel soror in eiusmodi. In pace autem voca-
vit vos deus. Unum enim scis mulier si vir
saluum facies? Aut unde scis vir si mulierem
saluum facies? Nisi uniuersus sicut divisit
dominus. Uniquemque sic vocavit deus ita am-
bulet. et sicut in omnibus ecclesijs doceo. Cir-
cumscisus aliquis vocatus est: non adducat proprie-
tatem. In propriu[m] aliquis vocatus est: non cir-
cumscalet. Circumcisio nihil est et propriu[m]
nihil est: obsequatio mandatorum dei. Unus
quisque in qua vocacione vocatus est: in ea per-
maneat. Servus vocatus es: non sit tibi
cure. Sed et si potes fieri liber. magis ut
re. Qui ei in domino vocatus est: sicut libertas

est domini. Sicut qui liber vocatus est: fuisse
est christi. Preocio empti estis: nolite fie-
ri servi homini. Unusquis ergo in quo voca-
tus est frater in hoc permaneat apud deum
De virginibus autem preceptum domini non habeo:
consilium autem de tanquam misericordia cose-
cutus a deo: ut sim fidelis. Existimo enim
hoc bonum esse propter instantem necessitatem
quoniam bonum est homini sic esse. Alligatus es
uxori: noli querere solutionem. Solitus es
ab uxore: noli querere proxorem. Si autem acce-
peris proximum: non peccasti. et si nupserit vir
go non peccauit. Tribulationem tamen carnis
habebunt homines. Ego autem vobis parco.
Hoc itaque dico fratres. Tempus breve est
Reliquum est: ut et qui habent uxores tanquam non
honestes sint. et qui flent tanquam non honestes:
et qui gaudent tanquam non honestes. et qui
emunt tanquam non honestes: et qui vivunt
hoc mundo: tanquam non virtutem. Preterit enim
figura huius mundi. Colo autem vos sine
sollicitudine esse. Qui sine uxore est: sol-
licitus est que domini sunt: quod placeat deo
Qui autem cum uxore est: sollicitus est que
sunt mundi. quod placeat uxori: et diuisus
est. Et mulier innupta et virgo cogitat
que domini sunt: ut sit sancta corpore et spiri-
tu. Que autem nupta est cogitat que sunt
mundi: quod placeat viro. Porro hoc ad
utilitatem vestram dico. non ut laqueum
vobis initiam: sed ad id quod honestum est:
et quod facultate probat: sine impedimen-
to dominum obsecrandi. Si quis autem tur-
pem se videri existimat super virginem sua
quod sit supradulta et ita oportet fieri: quod
vult faciat. Non peccat si nubet. Nam quod
statuit in corde suo firmus non habens
necessitatem: potestatem autem habens sue
voluntatis: et hoc iudicauit in corde suo
seruare virginem suam: bene facit. Igitur
et qui matrimonio iungit virginem
suam bene facit. et qui non iungit: melius
facit. Mulier alligata est legi: quanto tunc vir
eius vivit. De si dormierit vir eius libe-
rata est a lege. Cui autem vult nubat tempore
in domino. Beatorum autem erit: si sic permane-
rit fratrem meum postulatum. Puto autem et ego
spiritum dei habeam.

s. 6. b.
i. p. e. i. d.

D

p. 2. 4. a

VIII

A

Ehis autem que idolis sacrificantur
scimus quod oes scientiam habemus. **S**ci-
entia inflat: caritas vero edificat.
Si quis autem se existimat scienciam aliquid: non
dum cognovit quemadmodum oporteat eum
scienciam. **S**i quis autem diligit deum: hic cognitus
est ab eo. **D**e escis autem quod idolis imolantur
scimus. quod nihil est idolum in mundo: et quod
nullus deus nisi unus. **N**am et si sunt qui
dicant deum. siue in celo siue in terra: si qui
dem sunt deum multi et deum multi: nobis tamen
unus deus per ex quo omnia. et nos in illorum unus
deus iesus christus per quem omnia: et nos per ipsum
Hoc non in oibz est sciam. Quidam autem scientia
vicioz nunc idoli: quod idolotatum manducant:
et scientia ipsorum cum sit infirma polluit. **E**sca
autem nos non commendat deo. Neque enim si
mداعuerimus abducabimus: neque si
non mداعuerimus deficiemus. **C**lidete
autem ne forte hec licentia vestra offendiculum
fiat infirmis. **S**i quis enim viderit eum
quod habet scientiam in idolo recubente nonne scientia
eius cum sit infirma edificabit ad
mداعandum idolotita. **E**t pribit infirmus
in tua scientia frater: propter quem christus mortuus
est. **S**ic autem peccantes in fratres et perti-
nentes scientiam eorum infirmam in christo pec-
catis. Quapropter si esca scandalizat fra-
tre meo: non mداعabo carnem in eternum:
ne fratre meo scandalicem.

IX

Ro.14.5

B

On sum liber. Non sum aplus.
nonne christum iesum domini nem
vidi? Nonne opus meum vos estis
in domino? Et si alijs non sum apls: sed tu ro-
bis sum. Nam signaculum apostolatus mei vos
estis in domino. **O**lea defensio apud eos quod
me interrogant hec est. Nunquam non habe-
mus potestate mداعandi et bibendi. **N**on
quod non habemus potestatem sororem mulierculam
circunducendi: sicut et ceteri apostoli et fratres domini
et cephias. Aut solus ego et barnabas non
habemus potestatem hoc opandi. **Q**uis militat
suis stipendiis vnguis. **Q**uis plantat vi-
neam. et de fructu eius non edit? **Q**uis pa-
scit gregem. et de lacte gregis non mandu-
cat? Nunquam enim hominem hec dico. **A**n et lex
hec non dicit? **S**criptum est ei in lege moy-
si. Non alligabos boui trituranti. **N**un-

quid te lobus cura est deo. **A**n propterea nos
victoribus dicere. **N**am propter nos vici et scri-
psit iustum: quod debet in spe qui arat arare:
et quod trituratur in spe fructus principiandi. **S**i
nos robis spualia seminauius: mag-
num est si nos carnalia vestra metamus
Si alij praetatis vite particeps sunt: quod non
potius nos. sed non vni sumus hac parte
Hoc oia sustinemus: ne quod offendiculum
temus euangelio christi. **N**escitis quod qui in
sacrario operantur: quod de sacrario sunt edunt. **E**t
quod altario defuerunt cum altario participaverint. **I**ta
et dominus ordinavit his qui euangelium annun-
tiarent de euangelio vivere. **E**go autem nul-
lo horum usus sum. Non scripsi autem locum ve-
rita fiant in me. Bonum est enim mihi magis
moriri ut gloria mea quis evanescat. **N**am
et si euangelizauero non est mihi gloria.
necessitas enim mihi incumbit. **C**le enim mihi
est si non euangelizauero. **S**iemper volens
hoc ago. mercede habeo. si autem iniuritus:
dispensatio mihi credita est. **Q**ue ergo
merces mea? **T**ut euangelium predicans si
ne sumptu ponam euangelium ut non abutar
potestate mea in euangelio. **N**am cum li-
ber essem ex oibz omnime seruum feci ut
prolatus lucifacerem. **E**t factus sum iudeis
tanquam iudeus: ut iudeos lucrarer. **H**is
quod sub lege sunt: quasi sub lege essem cum
ipse non essem sub lege: ut eos quod sub lege
erant lucifacerem. **H**is quod sine lege erant:
tanquam sine lege essem cum sine lege dei non
essem sed in lege essem christi: ut luciface-
rem eos quod sine lege erant. **F**actus sum in-
firmus infirmus: ut infirmos luciface-
rem. **O**fficiis oia factus sum: ut oes facerem
saluos. **O**fficia autem facio propter euangelium
ut particeps eius efficiar. **N**escitis quod hi qui
in stadio currunt. omnes quidem currunt: sed
vnius accipit brauium. **S**ic currite: ut co-
pendiat. **O**mnis enim qui in agone con-
tendit ab omnibus se abstinet. et illi qui
dem ut corruptibile coronam accipiunt
nos autem incorruptam. **E**go igitur sic
curro non quasi in incertum: sic pugno non
quasi aerem verberans. **S**ed castigo cor-
pus meum et in seruitute redigo: ne forte
cum alijs predicatorum erim. ipse reprobo efficiar

Phil.3.c.

P. iiiij

Deut.25.

Olo eñi vos ignorare **X**

n fr̄es qm̄ p̄es n̄i. oēs sub nube
fuerūt z oēs mare transierūt. z
oēs in moysi bapticati sunt in nube et in
mari. Ec oēs eande escā spiritualē mādu
cauerūt. z oēs eundē potū spiritualē bibe
rūt: Bebeant aut̄ te spiritale cōsequēte
eos petra. petra aut̄ erat xp̄s. Sed nō in

B Nume. 20. plurib⁹ eoz bñplacitū est teo. Nam pro-
strati sunt in deserto. Hec aut̄ in figura
facta sunt nostri vt nō sumus occupisen-
tes malor̄: sicut z illi occupierunt. Neqz
idolatre efficiamini sicut quidā ex ipfis

E Cro. 32. quēadmodū scriptū est. Hedit pp̄l's mā
Nume. 25. ducare z bibere: z surrexerūt ludere. Ne-
qz fornicemur sicut quidā ex ipfis forni-
cati sunt: z ceciderūt vna die viginitria

Nume. 21. mulia. Neqz tēptemus xp̄m sicut quidaz
Hiere. 8. eoz tēptauerūt z a serpentib⁹ perierunt.

Neqz murmuraueritis sicut quidā eoz
murmurauerūt. z pierūt ab extermina-
to. Hec autē oia in figura ptingebane

Ela. 37. 7, 8. illis scripta sunt aut̄ ad correptionē no-
strā in q̄ finēs seculor̄ deuenerūt. Ita

qz qui se existimat stare: videat ne cadat.
Tetatio vos nō apprehendat nisi hūana
Fidelis aut̄ deus est: q̄ nō paties vos tē-
ptari supra id qd̄ potestis: sed faciet etiā
cū tētatione puentū: vt possitis sustine-
re. Propter qd̄ charissimi mihi. fugite
ab idolor̄ cultura. Et prudētib⁹ loquor
vosip̄si iudicate qd̄ dico. Calix bñdictio-
nis cui bñdicim̄: nōne cōicatio sanguis
nisi xp̄i est. Ec panis quē frangimus: nō
ne participatio corporis dñi est. Qm̄ vn⁹
panis z vn⁹ corpus multi sumus om̄s
qui de uno pane z de uno calice picipa-
mus. Cidete istel fm̄ carnē. Nonne qui
edūt hostias: picipes sūt altaris. Quid
ergo. Dico q̄ idolis īmolatū sit aliquid
aut̄ q̄ idolū sit aliqd. Sz q̄ īmolant gen-

D Deut. 32. tes demonijs īmolant: z non deo. Nolo
aut̄ vos socios fieri demonior̄. Non po-

testis calicem dñi bitere. z calicē demo-
nior̄: non potestis mense dñi picipes
esse: z mense demonior̄. An emulamur
dñm. Nunquid fortiores illo sumus?
Qm̄ia mihi licent: sed nō oia expediunt

Qm̄ia mihi licent: sed nō oia edificant
Mēmo qd̄ suū est qrat: sed qd̄ alterius
Qm̄ne qd̄ in macello venit manducate
nihil interrogantes ppter cōscientiam.
Dñi est terra z plenitudo eius. Si quis
vocab ros infidelū ad cenā z vultis ire:
om̄e qd̄ robis apponif̄ māducate: nihil
interrogantes ppter psciam. Si q̄s aut̄
dixerit hoc īmolatū est idolis: nolite mā-
ducate ppter illum qui indicauit: et ppter
psciam. Conscientia aut̄ dico: nō tuam
sed alterie. Et qd̄ eñi libertas mea iu-
dicat ab aliena pscientia. Si ego cū gra-
tia picipio. quid blasphemor̄ p eo q̄ grās
ago. Sive ḡ māducatis sive bibitis. vel
alud qd̄ facit: oia in gliaz dei facite. Si
ne offensiōe estote iudeis z gentib⁹ z ec-
clesie dei. sicut z ego p om̄ia oib⁹ placeo
nō qren̄ qd̄ mihi vule est: sed qd̄ mul-
tis vt salui fiant.

XI

i Mitatores mei estote: sic z ego
charsti. Laudo autē vos fratres
q̄ p oia mei memores estis: z si
cut tradidi robis precepta mea tenetis
Colo aut̄ vos scire q̄ om̄is viri caput
christus est. caput autē mulieris vir. ca-
put vero christi deus. Disvir orans aut̄
pphetans velato capite: deturpat caput
suū. Om̄is autē mulier orans aut̄ pphet-
ans nō velato capite deturpat caput su-
um. Unū est eñi ac si decalueſ. Nam: z si
nō velaf mulier tondeat. Si vero turpe
est mulieri tonderi ac decaluari velet ca-
put suū. Cir quidem nō debet velare ca-
put suū: qm̄ imagoz gloria dei est: mulier
aut̄ gloria viri est. Non em̄ vir ex mulie-
re est: sed mulier ex viro. Eteñi nō ē cre-
atus vir ppter mulierē: sed mulier ppter
viro. Ideo debet mulier velamen ha-
bere sup caput suū: z ppter angelos. Cle-
rūtamen neqz vir sine muliere: neqz mu-
lier sine viro in dñō. Nam sicut mulier
de viro: ita z vir p mulierē. Om̄ia autē
ex deo. Closip̄si iudicate: decet mulierez
nō velata orare deū. Nec ipsa natura do-
cet vos. De vir quidez si comam nutriat
ignominia est illi: mulier vero si comam
nutriat glia est illi: qm̄ capilli p velamie

B

B

ei dati sint. Si quis autem videtur pertiniosus esse nos talem praeuetudinem non habemus neque ecclesia dei. Hoc autem principio non laudans quod non in melius sed in deteriorius convenit. Primum quidem convenientibus vobis in eccliam audio scissuras esse inter vos et ex parte credo. Nam oportet et hereses esse: ut et quod probati sunt manifesti fiant in vobis. Convenientib[us] ergo vobis in unum iam non est dominicam cenam manducare. Unusquisque enim sua cena presumit ad manducandum. Et aliis quidem esurit. aliis auctoribus ebries est. Nunquid domos non habent ad manducandum et bibendum. Aut ecclesiast[us] dei pertinet et profundit eos qui non habent. Quid dicam vobis. Laudo vos: in hoc non laudo. Ego enim acceperim a domino quod et tradidi vobis quoniam dominus Iesus in qua nocte tradidit ab aliis accepit panem: et gratias agens fregit et dixit: Accipite et manducate. Hoc est corpus meum quod pro vobis tradet. Hoc facite in mea commemoratione. Similiter et calicem: postquam cenauit dicens. Hic calix non est testamentum est in meo sanguine. Hoc facite quotienscumque bibetis in mea commemoratione. Quotiescumque enim manducabitis panem hunc: et calicem bibetis mortem domini annuntiabitis donec veniat Itaque quotiescumque manducaverit panem: et biberit calicem domini indigne: reus erit corporis et sanguinis domini. Probet autem semetipm homo: et sic de pane illo edat et de calice bibat. Qui enim manducat et bibit indigne: iudicium sibi manducat et bibit: non dijudicans corpus domini Ideo inter vos multi infirmi et imbeciles: et dormiunt multi. Quod si nos metipsumos dijudicaremus non vestigia dijudicaremus dum iudicamur autem a domino corripimur ut non cum libido damnemur. Itaque fratres mei cum convenientis ad manducandum in unicem expescant. Si quis esurit: domini manducet: ut non in iudicium convenientis. Cetera autem cum venero discordan.

XII

Espiritualibus autem nolo vos ignorare fratres. Scitis autem quoniam cum genites essetis. ad simulacra mutatus sum: deinceps amici: euntes. Ideo notum vobis facio quod nemo in spiritu dei loquens dicit anima-

themam iesu. Et nemo potest dicere dominus iesus: nisi in spiritu sancto. Divisiones vero gratae sunt: id est autem spiritus. Et divisiones miserationum sunt id est autem dominus. Et divisiones operationum sunt: id est vero deus qui operatur in omnibus. Unicus autem deus manifestatio spiritus: ad utilitatem. Alij quidam per spiritum deum sermo sapientie. alij autem per scientie scientiam eundem spiritum. Alteri fides in eodem spiritu alii gratia sanitatis in uno spiritu. alij oratio virtutum. alij prophetia. alij discretio spirituum nostrorum. Hec autem opera omnia unus atque id est spiritus. dividens singulis putat vultus. Sic enim corpus unum est et membra habet multa: opera autem membra corporis cum sint multa: unum enim corpus sunt: ita et Christus. Et enim in uno spiritu omnes nos in unum corpus baptizati sumus: siue iudei. siue gentiles. siue fui siue liberi. et omnes in uno spiritu potari sumus. Nam et corpus non est unum membrum sed multa. Si direxit pes. quoniam non sum manus non sum de corpore. non ideo non est de corpore. Et si dixerit auris. quoniam non sum oculus non sum de corpore. num ideo est de corpore. Si totum corpus oculus: ubi auditus. Si totum auditus: ubi odoratus. Hunc autem posuit deus membra. unumquodque eorum in corpore sicut voluit. Quod si essent omnia unum membrum. ubi corpus? Hunc autem multa quidem membra: unum autem corpus. Non potest autem oculus dicere manui. opera tua non indigo: aut iterum caput pedibus: non estis mihi necessarii. Sed multo magis quod videntur membra corporis infirmiora esse: necessaria sunt. Et quod putamus ignobiliora membra esse corporis: his honoris abundantiores circumdamur. Et quod in honestate sunt nostra: abundantiores honestatem habemus. Non estista autem nostra nulli regent. Sed deus trahit corpus ei cui debeat abundantiores tribuendo honorem: ut non sit scisma in corpore: sed in idem per invicem sollicita sint membra. Et si quod patitur unum membrum corporis omnia membra. Si glia et unum membrum regaudent omnia membra. Tlos autem estis corpus christi. et membra de membro. Et quosdam quidem posuit deus in ecclesia. primum

Ro.12.b
Eph.4.a

B

C

D

Ro.8.b
Heb.4.dMat.26.c
Mar.14.c
Luce.22.b.
Hiere.9.c

D

Mat.26.b

A

aplos. secundo prophetas. tertio doctores.
deinde virtutes. exinde genas curationum
opitulationes. gubernationes. genera lingua.
interpretationes fmonum. Nunquid
oēs apli? Nunquid prophete? Nunquid omnes
doctores. Nunquid oēs virtutes. Nun-
quid omnis grām habent curationū. Nun-
quid oēs linguis loquunt. Nunquid oēs
interpretat? Emulamini autem charismata
meliora. Et adhuc excellentiore viā vo-
bis demonstro.

XIII

I linguis hominum loquitur et angelorum
charitate autem non habeantur. factus
sum velut es sonans aut cymbalū tinni-
ens. Et si habuero prophetiam. et nouerim
mysteria oīa. et oīem scientiam; et si habue-
ro omnem fidem ita ut montes transferam
charitate autem non habuero nihil sum. Et
si distribuero in cibos pauperes. oēs facul-
tates meas; et si tradidero corpus meū:
ita ut ardeam: charitate autem non habuero
nihil mihi pdest. Charitas patiens est:
benigna est. Charitas non emulatur non agit
perpetua. non inflatur. non est ambitiosa: non
querit quod sua sunt. Non irritatur: non cogi-
tat malum: non gaudet super iniquitate: con-
gaudet autem veritati. Oīa suffert. oīa cre-
dit. oīa sperat. oīa sustinet. Charitas non
excidit. Sive prophetie euacuabunt: sive
lingue cessabunt: sive scīa testruebunt. Et
propter eīm cognoscimus: et ex propter prophetam?
Et autem venerit quod perfectum est euacuabit
quod ex propter est. Et esset pulchrum: loquebar
ut pulchrum. sapientiam ut pulchrum: cogitabam
ut pulchrum. Qui autem factus sum vir: euā-
cuius quod erat pulchrum. Cidemus nunc per
speculum in enigmate: tunc autem facie ad fa-
ciē. Nunc cognosco ex propter: tunc autem cogi-
scam sicut et cognitus sum. Nunc autem
maneat fides spes charitas: tria hec. Ma-
ior autem haec est charitas.

XIII

Eta minima charitate: emulamini
spiritualia: magis autem ut prophetas/
tis. Qui enim loquitur lingua non
hominum loquitur sed teo. Nemo enim audit. sed
autem loquitur mysteria. nam quod prophetat hominibus
loquitur ad edificationem et exhortationem et
consolationem. Qui loquitur lingua semetipius

edificat: quod autem prophetat ecclesia dei edifi-
cat. Volo autem oīes vos loqui linguis ma-
gis autem prophetare. Nam maior est qui propheta
et qui loquitur linguis: nisi forte inter-
pretetur ut ecclesia edificationem accipiat. Nec
autem fratres si veniero ad vos linguis loquens
quod vobis predico: nisi vobis loquar aut in
reuelatione. aut in scīa. aut in prophetia. aut in
doctrine. Enī quod sine aīa sunt vocē dan-
tia: sive tibia. sive cithara. nisi distinctio
ne sonitū dederint: quod scīeret id quod caneret
aut quod citari caseret. Etenim si incertā vocem
det tuba. quod parabit se ad bellum. Ita et
vos per linguam nisi manifestū fīmonē de-
deritis: quod scīeret id quod diceret. Eritis enim
in aera loquentes. Nam multa vīputa
genera linguarum sunt in hoc mundo et nihil
sine voce est. Si ergo nesciero virtutē vo-
cie: ero ei cui loquor barbarus: et qui lo-
quuntur mihi barbari. Hic et vos quoniam emul-
latores estis spirituum ad edificationem ec-
clesie: quodrite ut abiūderetis. Et iō qui loquitur
lingua: oret ut interpretetur. Nam si oratione lin-
guarum spiritus meus orat: mens autem mea sine
fructu est. Quid ergo. Oralvo spiritu: oralvo et
mente. Psallā spiritu: psallā et mente. Lete-
rū si būndixerit spiritu quod superplet locū ideote
Quod dicet amē super tuā būndicationē. quoniam
quod dicas nescit. Nam tu quidem būni grās
agis: sed alter non edificat. Grās ago deo
meo quod omīnū vīm lingua loquor. Si in ec-
clesia volo quoniam verba sensu meo loquor ut
et alios instruam: quod decē milia verborum in lin-
guam. Fratres nolite priuari effici sensibus sed
malitia pulchri estote: sensibus autem perfecti
estote. In lege enim scriptum est. Quoniam in alijs
linguis et in labijs alijs loquor propheto huic: et
nec sic eraudient me dicit dominus. Itaque lin-
gue in signū sunt non fideliibus sed infidelibus
prophetie autem non infidelibus sed fideliibus. si
ergo perveniat universa ecclēsia in unū et omnis
linguis loquuntur: intrent autem ideote aut
infideles. nonē dicent: quod insanitis. Si
autem oīes prophetēt. intret autem quod infidel' vel
ideota prouincias ab oīibz: diiudicat ab oīibz
Occulta enim cordis eius manifesta sunt:
et ita cadens in faciem adorabit deum punc-
tians quod vere deus in vobis sit. Quid ergo

L.4.2.

A

C

D

B

S.4.2.D

B

C

D

ad Corinbios I.

D

est fratres? Cū quenitis vnuisquisq; ve,
strū psalmū habet. doctrinā habet. apoca
lypsim habet. linguā habet interpretatio
ne h̄z oīa ad edificationē fīat. Sine lin
guā q̄s loquit̄ s̄m duos: aut vt multum
tres: 7 p̄ pres 7 vñ? interpret̄s. Si autes
nō fuerit interpres. taceat in ecclia: sibi
aut̄ loquaf 7 dō. Prophete aut̄ duo aut
tres dicāt 7 ceteri diuident. Qd̄ si alij
reuelatū fuerit sedēti prior taceat. Note
stis em̄ oēs p̄ singulos. ppbare 7 oes di
scant 7 omēs extortent. Et sp̄us pp̄ba
pp̄letis subiectus est. Non em̄ dissensio
nis ē deus pacis: sic 7 in oīb; eccl̄js lan
ctor̄ doceo. Mulieres in ecclesijs taceat.
Non em̄ p̄mitt̄ eis loqui: sed subditas
esse: sicut 7 lex dicit. Si qd̄ aut̄ volunt
discere: domi viros suos interrogat. Tur
pe est em̄ mulieri loqui in ecclesia. An a ro
bis v̄bū dei. p̄cessit: aut in eos solus pue
nit. Si q̄s videt. pp̄ba esse: aut sp̄ualis:
cogscat que scrib̄ vobis: qz dñi sunt mā
data. Si quis aut̄ ignorat: ignorabitur
Itaq; fr̄s emulamini. p̄phetare 7 loqui
linguis nolite p̄hibere. Omnia aut̄ bone
ste 7 s̄m ordinē fiant in vobis. XV

Otū aut̄ vobis facio fr̄s euani
n gelū qd̄ p̄dicauit vobis qd̄ 7 ac
cepistis. in quo 7 statis: per qd̄ 7
saluami. q̄ rōe p̄dicauerim vobis si tene
tis: nisi frustra credidistis. tradidi enim
vobis in primis qñ 7 accepi qm̄ xp̄us mor
tuus ē. p̄ peccatis n̄is s̄m scripturas. et
qz sepultus est. 7 qz resurrexit tercia die
s̄m scripturas. 7 qz v̄sus est cephe: 7 post
l̄ vndecim. Deinde v̄sus est plusq; qn
gentz fr̄b; fil: ex q̄b; multi manent v̄sq;
adhuc qdam aut̄ dormierūt. Deinde vi
sus est iacob. Deinde apl̄is oīb;. Nouissi
me autem omniū tanq; abortiuo v̄sus
est 7 mihi. Ego enim sum mīmus aplo
rū q̄ nō sum dignus vocari apl̄s: qm̄ p̄se
cutus sum eccl̄ia dei. Gr̄a aut̄ dei sum
id qd̄ sum. 7 gr̄a ei? in me vacua nō fuit:
s̄ abūdātius illis oīb; laboravi. Nō ego
aut̄: s̄ gr̄a dei meū. Sine em̄ ego sine
illi: sic p̄dicauim̄ 7 sic credidistis. Si at̄
xp̄us p̄dicaf q̄ resurrexit a mortuis: quō

quidā dicūt in vob qm̄ resurrectio mor
tuoz nō est. Si aut̄ resurrectio mortuo
rū nō ē: neq; xp̄s resurrexit. Si aut̄ xp̄s
nō surrexit manus ē p̄dicatio n̄a. manus
ē 7 fides v̄ta. Inuenim̄ aut̄ 7 salti testis
dei: qm̄ testimoniū diximus adūus deuz
q̄ iustitauerit xp̄m quē nō iustitauit: si
mortui nō resurgūt. Nā si mortui nō re
surgūt neq; xp̄e resurrexit. Qd̄ si xp̄s nō
resurrexit vana ē fides vestra. Adhuc ei
estis in peccatio v̄ris. Ergo 7 qui dormi
erūt in ip̄o pierūt. Si in hac vita t̄m in
xp̄o sperantes sumus miserabiles su
mus oīb; hoīb;. Nunc aut̄ xp̄s resurre
xit a mortuis primitie dormientū. qm̄
quidē p̄ boiem mors 7 p̄ hoiem resurre
ctio mortuoz. Et sic in adā oēs moriūt:
ita 7 in xp̄o oīmis viuiscabūt. Cū usq; q
aut̄ in suo ordine: primitie xp̄s. Deinde
hi q̄ sunt xp̄i q̄ in aduentū ei? crediderūt
Deinde finis cū tradiderit regnū deo 7
p̄t: cū euacuerit oēm principatū 7 potē
statē 7 v̄tutē. Oportet aut̄ illū regnare:
donec ponat oēs inimicos sub pedib; ei?
Nouissime aut̄ inimica destruet mors.
Omnia ei subiecit sub pedib; ei?. Cū aut̄
dicat oīa subiecta sūt ei: sine dubio p̄ter
eū q̄ subiecit ei oīa. Cū aut̄ subiecta fue
rint illi oīa tunc 7 ip̄se filius subiec̄ erit
illi q̄ subiecit ei oīa: vt sit deus oīa in oī
bus. Alioquin qd̄ facient q̄ bapticant p̄
mortuis. Si oīno mortui nō resurgūt
vt qd̄ 7 bapticant p̄ illis. Et quid 7 nos
p̄clitamur omni hora: Quotidie maior
p̄pter v̄tam gl̄am fr̄s quā habeo in xp̄o
iesu dño nostro. Si s̄m hoīem ad bestiā
as pugnaui eph̄xi: qd̄ mihi p̄dest si mor
tui nō resurgūt. Manducemus 7 biba
mus: cras em̄ moriemar. Nolite seduci
Corrumput̄ mores v̄nos colloqa mala
Evigilate iusti 7 nolite peccare. Ignorā
tiā em̄ dei quidā h̄sit. Ad reverentia vo
bis loquor. H̄z dicit aliq; s. Quō resur
gūt mortui: Quali aut̄ corpe venient.
Inspiens tu. qd̄ seminas nō viuiscas
nisi prius morias. Et q̄ seminas. Nō cor
pus quod futurū est seminas. sed nudū
granū: vtputa tritici. aut alicui? ceteroz

Gen.3.5.

Job.19.

A

Gal.1.c.
Act.2.b

B

Esa.20.7.5c

D *Cor. 9, b.
iere. 12.
rouer. 22.
al. 6, b.
Gen. 1, v*

i. Joh. 5.

A

Deus autem dat illi corpus sicut vult et
unicuique seminum proprium corpus. Non omnis
caro eadem caro: sed alia hominum. alia pecorum
alia volucrum alia autem piscium. Et corpora ce-
lestia et corpora terrestria. Sed alia quodem
celestium gloria. alia autem terrestrium. alia cla-
ritas solis. alia claritas lucis. et alia claritas
stellarum. Stella enim a stella differt in cla-
ritate. sic et resurrectio mortuorum. Semina-
tur in corruptione: surget in corruptione.
Seminaut in ignobilitate surget in
gloria. Seminaut in infirmitate surget
in virtute. Seminaut corpus animale surget
corpus spirituale. Si est corpus animale: etiam et
spirituale sicut scriptum est. Factus est primus
homo ad animam viventem: nouissimus ad animam
in spiritu vivificantem: sed non prius quod spirituale
est: sed quod animale. Teneinde quod spirituale. Pro-
mus homo de terra terrenus. secundus homo de
celo celestis. Qualis terrenus tales et
terreni: et qualis celestis: tales et celestes
Igitur sicut portavimus imaginem terreni
portemus et imaginem celestis. Hoc autem
dico fratres: quia caro et sanguis regnum dei
possidere non possunt: neque corruptio incorru-
ptibilem possidebit. Ecce mysterium vobis
dico. Omnis quod est resurgens: sed non
omnes immutabimur. In momento. in ictu
oculi. in novissima tuba. Canet enim tuba
et mortui resurgent incorrupti. et nos
immutabimur. Portemus enim corruptibile hoc
induere in corruptionem: et mortale hoc in-
duere immortalitatem. Cum autem mortale hoc
induerit immortalitatem tunc fiet finis qui
scriptus est: Absorpta est mors in victo-
ria. ubi est mors victoria tua? ubi est mors
stimulus tuus. Stimulus autem mortis
per finem est. virtus vero peccati lex. Deo autem
gratias quod dedit nobis victorię per dominum nostrum
Iesum Christum. Itaque fratres mei dilecti: stabili-
les estote et imobiles. abundantes in opere domini semper scientes quod labor vester non
est inanis in domino.

XVI

D *E collectis autem quod sunt in sanctos
sicut ordinarii in ecclesiis galathie:
ita et vos facite per unam fabri-
bati. Uniusquisque vestrum apud se reponat re-
condens quod ei bene placuerit: ut non cuius*

B *Venero tunc collecte fiant. Cum autem prius
fuerit: quos habueritis per epulas vos mit-
tam perferre gratiam vestram in hierusalem. Quod si
dignus fuerit ut ego eam: mecum ibunt. Cle-
nius autem ad vos cum macedoniā praesideo.
Nam macedoniā praefectus. Apud vos
autem forsitan manebit. vel etiam huiusmodi
vos me deducatis quocumque ero. Nolo enim
vos modo in transitu videre. Spero enim
me aliquantulum tempore manere apud vos:
si dominus permisit. Hermanus autem ephe-
sius vestrum ad pentecosten. Ostium enim mihi
apertum est magnum et euangelium et aduersarij
multi. Si autem venerit timotheus. vide
te ut sine timore sit apud vos. Opus enim
domini operatur sicut et ego. Ne quis ergo illum
signat. Deducite autem illum in pacem et veni
at ad me. Expecto enim illum cum fratribus.
De apollo autem fratre vobis notum facio quoniam
multum rogaui eum ut veniret ad vos cum
fratribus. et vestrum non fuit voluntas eius ut
nunc veniret. Ceniet autem cum ei vacuum
fuerit. Eligilate fratrem in fide viriliter agi-
te et confortamini: oia enim vestra in chari-
tate fiant. Obscurio autem vos fratres: no-
stris domini stephani: et fortunati et achai-
ci. quoniam sunt primitie achaie: et in ministris
vostri sanctorum ordinarii se ipsos ut et vos
subditi sitis eiusmodi: et omni cooperati
et laboranti. Gaudeo autem in proximitate ste-
phane et fortunati et achaii. quoniam id quod
vobis deerat ipsi suppleverunt. Resecerunt
enim et meum spiritum et vestrum. Cognoscite ergo
qui eiusmodi sunt. Salutant vos omnes
ecclesie asiae. Salutat vos in domino mulier
aquila: et priscilla cum domestica sua ecclesie:
apud quos et hospitior. Salutat vos
omnes fratres. Salutate inuidem in osculo
sancto. Salutatio mea: manu pauli.
Si quis non amat dominum nostrum Iesum Christum
sit anathema maranatha. Graeci domini nostri
Iesu Christi vobiscum. Charitas mea cum oī-
bus vobis in Christo Iesu. Amen.*

*Explicit epistola Pauli ad Corinthios
prima. Incipit prologus in secundam
epistolam ad Corinthios.*